

"İ'lem Eyyühe'l-aziz! Dünyanın lezzetleri, zevkleri ve ziynetleri, Hâlıkımızı, Mâlikimizi ve Mevlâmızı bilmediğimiz takdirde cennet olsa bile cehennemdir... Bilhassa, şefkatin ateşini söndürecek mârifetullahtan başka bir şey var mıdır?" İzah?

"İ'lem Eyyühe'l-Azîz! Dünyanın lezzetleri, zevkleri ve zînetleri, Hâlıkımızı, Mâlikimizi ve Mevlâmızı bilmediğimiz takdirde cennet olsa bile cehennemdir. Evet, öyle gördüm ve öyle de zevkettim. Bilhassa şefkatin ateşini söndürecek, 'Marifetullah'dan başka bir şey var mıdır? Evet marifetullah olduktan sonra, dünya lezzetlerine iştiha olmadığı gibi cennete bile iştiyak geri kalır."(1)

Bu eserin bir İ'lem'inde, şöyle buyrulur:

"Ölüm ve idam intizarında bulunan bir adam, sehpanın tezyin ve süslendirilmesinden zevk ve lezzet alabilir mi?"(2)

Âhirete inanmayan kimsenin dünyadaki bütün serveti, şaşaaası, imkânları, makamı onun idam edileceği sehpanın süsleri gibi olur. Yâni, o adam tahtadan bir sehpa değil de, mücevherlerle süslü bir sehpa idam edilmek için bir ömür boyu çalışmış oluyor. Burada da benzer bir mâna var. Hâlık'ını Malik'ini tanımayan bir insan için dünyanın bütün güzellikleri, süsleri, imkânları cennet gibi mükemmel bile olsa manen o kişi bir cehennem hayatı yaşar. İmansızlık, sahihsizlik, kimsesizlik dehşeti onun ruhuna bir cehennem azabı verir.

Üstat Hazretleri **"Evet, öyle gördüm ve öyle de zevkettim."** cümlesiyle bu hakikati yakinen bildiğini ve zevk ettiğini ifade etmiş oluyor.

"Bilhassa şefkatin ateşini söndürecek, marifetullahtan başka bir şey var mıdır?"

Bu cümlenin en güzel açıklaması Üstadımızın şu iki veczesidir:

"Allah'ın rahmetinden fazla rahmet edilmez."(3)

“Bütün validelerin şefkatleri rahmet-i İlâhiyenin bir lem’asıdır.”(4)

Bu iki reçeteyi kullanan insan, şefkatin ateşinden kurtulur. Sevdiği kimselerin başlarına gelen hastalık ve musibetler karşısında, kendisine düşen görevi iyice tespit edip ve gereğini de tam olarak yerine getirdikten sonra, yine Üstad'ın **“onların Hâlık-ı Rahîminin rahmetinden daha ileri şefkatini sürme”** tavsiyesine uyarak sabırla bekler ve neticeyi rıza ile karşılar.

İnsanın üstün vasıflarından biri de şefkat etmektir; dertlilere acımak ve ve onların yaralarını sarmak için çabalamaktır. Şefkat, bütün peygamberlerin ortak yoludur ve bu üstün vasıf en ileri derecesiyle Peygamber Efendimiz (asm.)'in kalbinde hükmetmektedir. Dünyaya geldiğinde **“Ümmetî! Ümmetî!”** demesi gibi, mahşerde yine **“Ümmetî”** (*ümmetim!*) diyerek ümmetinin imdadına koşması bunun en açık iki örneğidir.

Üstat Hazretlerinin **“Karşımda müthiş bir yangı var...”** diyerek, imanları tehlikede olan insanların imdadına bir ömür boyu koşması, onun Allah Resulüne (asm.) bu sahada da en güzel bir varis olduğunun göstergesidir. Güz mevsiminde sararan yapraklardan, ölümlerle karşı karşıya bulunan küçük hayvanlara kadar uzanan o büyük şefkat, elbette insanların âhirette ebediyen azap çekmeleri tehlikesine karşı lakayt kalmaz. Nitekim kalmamış ve bütün ömrü boyunca insanların imanlarını kurtarmak için yılmadan, usanmadan, hapsilere, zindanlara, sürgünlere beş para ehemmiyet vermeden çalışmıştır.

Bir hadis-i kutsi de **“Rahmetim gazabımı geçti.”** buyruluyor. Bu hadis-i kudsiye bazı âlimlerimiz şöyle mana veriyorlar: Herhangi bir musibetin rahmet ciheti, onun verdiği ıstıraplardan, sıkıntılardan, elemelerden daha fazladır.

Musibetin rahmet ciheti, insanın günahlarına kefarete olması, derecesini artırması, kalbini ahirete yöneltmesi gibi ulvî neticelerdir. Bu ulvî ve ebedî meyveleri yanında ondan görülen maddî zararlar yahut çekilen sıkıntılar çok küçük kalır.

“Evet, marifetullah olduktan sonra, dünya lezzetlerine iştiha olmadığı gibi cennete bile iştiyak geri kalır.”

Manen terakki etmiş büyük zâtlar, sürekli olarak, kalblerinin halka değil Halık’a teveccüh etmesi üzerinde durmuşlar, ne dünyaya, ne de ahirete değil, bu mülklerin Malik’inin rızasına ve yakınlığına talip olmuşlardır. O’nun marifet ve muhabbetiyle kalblerde hâsıl olan manevî feyiz ve lezzetlerin yanında, cennetin bütün maddî lezzetlerinin çok gerilerde kalacağını ifade etmişlerdir.

O bahtiyar zevatın akıl ve kalbleri, dünyanın ve cennetin cismanî lezzetlerine değil, onlarda tecelli eden İlâhî isimlere ve sıfatlara teveccüh etmiştir.

Her iki dünyanın da cismanî lezzetleri, Allah'ın birer ikramıdır ve bunlar nefsin rızıklarıdır. **“İman, marifet, muhabbet ve lezzet-i ruhaniye”** ise kalbin ve ruhun rızıklarıdır.

Dipnotlar:

- (1) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Hubab.](#)
- (2) bk. [age., Habbe.](#)
- (3) bk. [Sözler, Lemeat.](#)
- (4) bk. [age., Yirmi Dördüncü Söz.](#)